

ihale yapımını taşeron olarak üstlendiğini sözleşmenin imzalanmasından sonra *Şubesine ait üç adet toplam *TL bedelli çekin avans olarak davalı şirkete verildiğini sözleşmenin imzalanmasından sonra meydana gelen bir kısım gelişmeler sonucunda, davalının üstlendiği mekanik ve elektrik ile ilgili kısım da dahil olmak üzere sözleşme konusu işe ilişkin projenin tamamen değişmesi gündeme gelmiş ve proje tamamen değiştiğini yaşanan bu gelişmeler üzerine, taraflar

arasında imzalanan sözleşme geçerliliğini yitirdiğinden noter kanalıyla davalıya ihtarname gönderilerek avans olarak verilen çeklerin iadesinin istendiğini ancak davalı taraf çekleri iade etmediği

T.C.

İSTANBUL

15. ASLİYE TİCARET MAHKEMESİ

ESAS NO : 2014/641

KARAR NO: 2019/1032

DAVA : Sözleşmenin İptali

DAVA TARİHİ : 18/04/2014

KARAR TARİHİ : 12/11/2019

Mahkememizde görülmekte olan Sözleşmenin İptali davasının yapılan açık yargılaması sonunda,

DAVA:

Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; Müvekkili şirket ile davalı şirket arasında imzalanan sözleşme ile davalı şirket, "Şanlıurfa ... Arıtma Tesisi İnşaatı işinin Mekanik Elektrik işlerinin" yapımını taşeron olarak üstlendiğini, sözleşmenin imzalanmasından sonra ... Şubesine ait üç adet toplam 200.000-TL bedelli çekin avans olarak davalı şirkete verildiğini, sözleşmenin imzalanmasından sonra meydana gelen bir kısım

gelişmeler sonucunda, davalının üstlendiği mekanik ve elektrik ile ilgili kısım da dahil olmak üzere, sözleşme konusu işe ilişkin projenin tamamen değişmesi gündeme gelmiş ve proje tamamen değiştiğini, yaşanan bu gelişmeler üzerine, taraflar arasında imzalanan sözleşme geçerliliğini yitirdiğinden, noter kanalıyla davalıya ihtarname gönderilerek avans olarak verilen çeklerin iadesinin istendiğini, ancak davalı taraf çekleri iade etmediğini, 15.03.2014-tarihinde taraflar arasında imzalanan fesihname ile imzalanan sözleşmenin feshedildiğinin karşılıklı olarak imza altına alındığını bu nedenlerle ...Şubesine ait, ... hesap no, B-... çek no, 31.05.2014 tarih ve 50.000-TL bedelli çek,... hesap no, B-... çek no, 31.05.2014 tarih ve 50.000-TL bedelli çek, ... hesap no, B-... çek no, 30.04.2014 tarih ve 100.000-TL bedelli çek, üzerine ödeme yasağı konulmasına ve çeklerin iptaline karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

CEVAP :

Davalı vekili cevap dilekçesinde özetle; Müvekkili şirket ile davacı şirketin “Şanlıurfa ... Arıtma Tesisİ İnşaatı Mekanik Elektrik işleri” ne ilişkin olarak sözleşme imzaladıklarını, davacı şirketin söz konusu **ihale**yi... Bankası A.Ş ... Bölge Müdürlüğü’nden alan iş sahibi, müvekkil şirket ise söz konusu projenin mekanik ve elektrik işlerine ilişkin alt yüklenici olduğunu, taraflar arasındaki sözleşmenin “10.1 Kesin Teminat ve Avans Ödemesi” başlıklı bendi uyarınca davacı şirkete 200.000-TL tutarlı bir adet teminat senedi ve üzerine aldığı işlere başlayabilmek için de davaya konu toplam 200.000-TL’lik üç adet çek avans ödemesi olarak müvekkili şirkete verildiğini, müvekkil şirket ile davalı şirket arasında imzalanan sözleşmeye göre yapılacak arıtma tesisi ilçenin ihtiyacından fazla geldiğinden projenin değiştirilmek zorunda kalındığını ve taraflar arasında 15.03.2014 tarihinde gerçekleştirilen görüşmede 02.01.2014 tarihli sözleşmenin fesih edildiği Fesihname ile karşılıklı olarak imza altına alındığını, ancak aynı görüşmede “Tutanaktır” başlıklı belge ile revize edilecek projenin 2 adet havalandırma havuzuna ait

makine ve ekipmanlarının temini ve montajının önceki sözleşme fiyatları esas alınacak şekilde davalı şirketten temin edileceği hüküm altına alındığını, gerek fesihname" ve gerekse "Tutanaktır" başlıklı belgelerde taraflar arasında karşılıklı olarak verilmiş teminat senedi ve avans çeklerinin iade edileceğine dair bir hüküm bulunmadığını, taraflar arasında ihtarnamenin keşidesinden sonra yeni bir yazılı sözleşme düzenlenmiş olduğundan İşbu dava da kötü niyetli olarak ikame edildiğini, çek keşidecisi olan davacı şirketin çek iptal talep etme hakkı yasal olarak da mevcut olmadığını, çekin bir ödeme aracı olduğunu, kendisini meydana getiren borç ilişkisinden bağımsız olduğunu, 14.03.2014 tarihli 131.280,91 TL tutarlı ve 27.02.2014 tarihli 54.844,65 TL Tutarlı iki adet fatura ile malzeme alımı yapıldığını, bunun dışında sözleşmenin ifası için hazırlık işlemlerini tamamlamış personel ve mühendislik giderleri, satın alma giderleri vb masraflar yapıldığını, sözleşmenin karşılıklı olarak fesih edildiği tarihe kadar yapılan harcama tutarı avans olarak verilen çek bedellerinden daha fazla olduğunu, davacının hukuken talep etme hakkı olmadığı halde işbu dava ile çeklerin iptalini talep ettiklerini, kötü niyetli olan davacının İstanbul ... Asliye Ticaret Mahkemesinin ... esas sayılı dosayısı ile ikinci bir dava daha açıldığını, bu nedenlerle davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

GEREKÇE:

Dava, taraflar arasındaki sözleşmenin karşılıklı fesih nedeni ile sözleşme uyarınca davalıya avans olarak verilen 3 adet çekin artık bedelsiz kaldığı iddiası ile davalıya borçlu olunmadığının tespiti istemine ilişkindir.

Mahkememizce dosyanın bilirkişi heyetine tevdi ile iddia ve savunma, taraf delillerin değerlendirilmesi suretiyle taraflar arasındaki sözleşme, fesih ve davalı tarafça çeklerin fesih tarihine kadar yapılan işlerin değerlendirilmesi ve bedelinin belirlenmesinin istenmesine karar verildiği,.. Fakültesi Öğretim Görevlisi Bilirkişi Doç. Dr. ..., Mali Müşavir Bilirkişi ... ve İnşaat Mühendisi Bilirkişi... tarafından sunulan 12/03/2018

tarihli bilirkişi raporunda; Davalı yüklenicinin iadede tenzil yönünden bahse konu kılabilceği ve davalıya karşı davacının sebep olduğı kar kaybı mümasili değerin: $1.815.000,- \text{ TL} \times 0,08 = 145.200,- \text{ TL}$ olacağı, bu durumda davacının, davalıya vermiş olduğı çeklerin kullanılmış olduğı da değerdendirilerek, toplam 200.000,- TL'lik davada anılan toplam üç adet çekin bedelinden, davalının kar kaybı perspektifli olarak iadeden kaçınabilceği bedelin 145.200,- TL olabileceği ile davacının talep edebileceği meblağın da 54.800,- TL olabileceği, Dava çeklerin iadesi talepli olarak açıldığını göre, bu iş için davalı yüklenicinin faturalı malzemelerini almış olduğı firmaya % 10 iskontolu olarak iade edebileceği veya davalının aynı malzemeyi bir başka mümasil işte kullanılabileceği kanaati bildirilmiştir.

Taraf vekillerinin itirazı üzerine dosyanın yeniden bilirkişi heyetine tevdi ile ek rapor düzenlenmesinin istenilmesine karar verildiğı, bilirkişi heyeti tarafından sunulan 22/04/2019 tarihli bilirkişi ek raporunda; Davalı yüklenicinin iadede tenzil yönünden bahse konu kılabilceği ve davalıya karşı davacının sebep olduğı kar kaybı mümasili değerin: $1.815.000,- \text{ TL} \times 0,08 = 145.200,- \text{ TL}$ olacağı, bu durumda davacının, davalıya vermiş olduğı çeklerin kullanılmış olduğı da değerdendirilerek toplam 200.000,- TL'lik davada anılan toplam üç adet çekin bedelinden, davalının kar kaybı perspektifli olarak iadede kaçınabilceği bedelin 145.200- TL olabileceği ile davacının talep edebileceği meblağın da 54.800,- TL olabileceği, dava çeklerin iadesi talepli olarak açıldığını göre, bu iş için davalı yüklenicinin faturalı malzemelerini almış olduğı firmaya % 10 iskontolu olarak iade edebileceği veya davalının aynı malzemeyi bir başka mümasil işte kullanılabileceği kanaati bildirilmiştir.

Dava konusu uyuşmazlığın, dava konusu üç adet çekin bedelsiz kalıp kalmadığı, davacının bu çeklerden davalıya borçlu olup olmadığı ve 2 adet çek bedelinin davacı şirket ortağına temlikinin sağlanıp sağlanmadığı ve buna göre davacının aktif husumetinin olup olmadığı noktasında toplandığı görüldü.

Dosya kapsamı ile uyumlu bulunarak hükme esas alınan bilirkişi

raporu, bilirkişi ek raporu ve tüm dosya kapsamı bir arada değerlendirildiğinde;

Taraflar arasında mevcut sözleşme ile davalı şirket, “Şanlıurfa ... Arıtma Tesisİ İnşaatı işinin Mekanik Elektrik işlerinin” yapımını taşeron olarak üstlendiğini, sözleşmenin imzalanmasından sonra imzalanan sözleşmenin feshedildiğinin karşılıklı olarak imza altına alındığı, ... Şubesine ait, ... hesap no, B-... çek no, 31.05.2014 tarih ve 50.000-TL bedelli çek, ... hesap no, B-... çek no, 31.05.2014 tarih ve 50.000-TL bedelli çek, ...hesap no, B-... çek no, 30.04.2014 tarih ve 100.000-TL bedelli üç adet toplam 200.000-TL bedelli çekin avans olarak davalı şirkete verildiği hususunda taraflar arasında ihtilaf mevcut değildir.

Davacı tarafından keşide edilen Kadıköy ... noterliği vasıtasıyla çekilen 12.03.2014 tarih ... y. nolu ihtarname ile “... Açıklanan sebeplerle, fazlaya ilişkin haklarımız saklı kalmak üzere; müvekkil şirket ile aranızda yapılan sözleşmenin şartları değişmiş olduğundan, sözleşmenin geçerliliğini yitirdiğini, bu sebeple avans olarak verilen çeklerin iadesini, aksi halde sözleşmenizin feshedileceğini ve aleyhinize hukuksal yollara başvurulacağını ihtaren bildiririz.” şeklinde ifade olunduğu,

, Taraflar arasında mevcut 15.03.2014 FESİHNAME başlıklı belge ile ; “... (Şanlıurfa) İlçesinde yapılacak ... arıtma tesisi Mekanik-Elektrik işlerinin anahtar teslim yapılması ile ilgili İş sahibi “... Tic. Ltd. Şti.” ve Uzman Firma- Yüklenici firma “... inş.” Arasında 02.01.2014 tarihinde imzalanan sözleşme; şartlardaki değişiklikler sebebiyle tarafların serbest iradeleri ile fesh edilmiştir. Bu fesih her iki tarafın hür iradesi ve istekleriyle gerçekleşmiştir. “Şeklinde olduğu,

Yine Taraflar arasında mevcut 15.03.2014 TUTANAKTIR başlıklı belge ile ;”... (Şanlıurfa) İlçesinde yapılacak Atık su arıtma tesisinin 2 adet Havalandırma havuzuna ait makine ve ekipmanlarının temini ve montajı 02.01.2014 tarihinde belirlenen sözleşme fiyatları esas alınacak şekilde “... inş.” Firmasından sağlanacaktır. İş bu tutanak 15.03.2014 tarihinde iki nüsha olarak hazırlanmıştır.” şeklinde olduğu görülmüştür.

... A. Ş ' nin 21.07.2015 tarihli yazı cevabı ile ; ... A. Ş ile ... LTD ŞTİ arasında akdedilen 07.10.2013 tarihli faktoring sözleşmesi ile dava konusu davaya konu B-... ve B- ... nolu ... Şubesi'ne ait iki adet çekin 03.02.2014 tarihli alacak bildirim formu ile B-... nolu çek ... nolu faturaya istinaden 21.01.2014 tarihli alacak bildirim formu ile B-... nolu çek... nolu faturaya istinaden temlik alındığı, Dava konusu çeklere istinaden açılan İstanbul ... İcra Müdürlüğü'nün ... E sayılı dosyasından olan alacağın 12.06.2014 tarihinde ...'a temlik edildiği, İstanbul ... İcra Müdürlüğü'nün ... E sayılı dosyasına verilen 12.06.2014 tarihli beyanla; icra dosyasından olan alacağımızı temlik ettiğimizi beyan etmekle birlikte ...vekili Av ...'te yapılan temliği kabul ettiği,

İstanbul ... İcra Müdürlüğü'nün ... E sayılı dosyasından olan alacağınızı ...' dan tahsil etmiş bulunmakla birlikte dava konusu çeklere ilişkin herhangi bir alacağın kalmadığının bildirildiği görülmüştür.

İstanbul ... İcra Müdürlüğü'nün... E sayılı dosyası ile Alacaklı... A.Ş. tarafından borçlular ...Ltd. Şti. ...Yapı, ..., ... aleyhine 02.06.2014 tarihinde 100.000,00 TL Çek bedeli ,10.000, 00 TL karşılıksız çek tazminatı,300,00 TL olmak üzere toplam 110.300,00 TL üzerinden takip başlatıldığı ve takip dayanağı olarak 50.000,00 TL çek + 50.000,00 TL çek olarak bildirildiği,

İcra dosyası içeriğinde Dosyanın tüm ferileriyle birlikte ...' a temlik edildiği ve Davalı vekili 05.08.2014 tarihli dilekçesinde icra dosyasına ilişkin ödeme yaptığını bildirdiği görülmüştür.

Taraflar arasında mevcut ve dava İstanbul ... Asliye Ticaret Mahkemesinin ... esas sayılı Davacı... LTd Şti tarafında davalı ... Aş ve...Ltd Şti aleyhine açılan Menfi Tespit istemli davanın Açılmamış Sayılmasına karar verilerek sonuçlandığı görülmüştür.

Taraflar arasında yapılan 02.01.2014 tarihli işveren ... Ltd. Şti. ile taşeron veya yüklenici...Ltd. şti. arasındaki uzman firma sözleşmesi; ile sözleşmenin anahtar teslim sözleşme olup, **ihale** dokümanında ve...bankası özel ve teknik şartnamelere

uygun olarak imalatların yapılmasına dayalı olarak sözleşme kapsamı işin tamamı için yüklenici/taşeron tarafından teklif edilen katma değer vergisi (kdv) hariç mekanik-elektrik imalatlarının anahtar teslimi yapılması 1.815.000.00 tl+ kdv (blrmilyonsekizyüzonbeş) dir.

... Bankası Anonim Şirketi ... Bölge Müdürlüğünün 04.08.2016 tarihli yazısı ile ;... (Şanlıurfa) ...Tesis İnşaatı işi 3 adet havalandırma havuzu ve 3 adet çökeltme havuzunu bünyesinde barındıran, uygulaması daha önce başka bir bölgede yapılmış olan uyarlama bir proje üzerinden Genel Müdürlüğümüzce **ihale** edilmiş olup 15.11.2013 tarihinde sözleşmesi imzalanmış ve 29.14.2013 tarihinde yer teslimi yapılarak işe başlanmıştır. Söz konusu işin sözleşme hükümleri gereğince yüklenici firma ... LTD. ŞTİ. tarafından ... (Şanlıurfa) ilçesi nüfusu, ...karakteristiği ve ... debisine uygun şekilde güncellenerek yeni proje değerlerine göre hazırlanmış olan ve bünyesinde 2 adet havalandırma havuzu ve 2 adet çökeltme havuzu bulunan tesise ait A-Etap Projeler, ilgi (b) yüklenici yazısı ile... Bankası A. Ş. Proje Dairesi Başkanlığına sunulmuş ve 31.03.2014 tarihinde Proje Dairesi Başkanlığımızca tasdik edilmiştir. Ancak ... Belediyesi ...Genel Müdürlüğü ilgi (c) yazısı ile yazı ekinde bulunan 24.06.2014 tarih ve 261 sayılı ... (...) Belediyesi yazısına istinaden; ilçe nüfusunun, ilçede yapımı tamamlanmış olan 10 adet 32 derslikli taşımali eğitim öğretimin yapıldığı orta öğretim okulu, yapımı tamamlanmış olan ... 1. Etap 200 konut, yapılacak olan ... 2. Etap 200 konut, yapılacak olan 65 yataklı ... Hastanesi, yapılacak olan 200 adet Adalet Bakanlığı Ceza Evleri Tevkif Müdürlüğü Personel ..., yapımı tamamlanarak eğitim öğretim faaliyetlerinin sürdürülmekte olduğu ... vb. kamu yatırımları sebebi ile nüfusun hızlı bir artış göstermesi beklendiği belirtilerek proje çalışmalarının 35.000 kişi/gün ortalamasına göre değerlendirilmesini talep etmesi üzerine ilgi (ç) yazımız ile söz konusu Atıksu Projesinin tasarımının 35.000 kişi/gün ortalamasına yapılması hususu Proje Dairesi Başkanlığımıza iletilmiştir. Söz konusu proje nüfus kriterinde meydana gelen değişiklik Proje Dairesi Başkanlığımızın ilgi (d) yazısı ile

yüklenici firmaya iletilmiştir. Yüklenici firma ilgi (e) yazısı ekinde yeni nüfus projeksiyonuna göre yeniden tasarlamış olduğu ve bünyesinde 3 adet havalandırma havuzu ve 3 adet çökeltme havuzu bulunduran... projeleri incelenmek ve tasdik edilmek üzere Bölge Müdürlüğümüze sunmuştur. Söz konusu A-Etap projeler Bölge Müdürlüğümüzce yapılan incelemeler neticesinde 15.09.2014 tarihinde tasdik edilmiş olup bu esaslar dâhilinde yüklenici firma tarafından hazırlanmış olan Mimari, Statik, Elektrik ve Mekanik Projeler 10.03.2015 tarihinde Proje Dâiresi Başkanlığımızca onaylanmıştır.” şeklinde ifade olunduğu görülmüştür.

Dava konusu işin sözleşmesi ile ilgili **ihale** ... Bankası yazıları irdelendiğinde, İşin Hilvan’daki sosyal ve ekonomik gelişmeler şehrin hızla nüfusunun artacak olması ve **ihaleye** çıkılan uygulama projesinin ihtiyaca cevap veremeyecek duruma düşeceği ve yatırımın işlevselliğinin olamayacağı nedeniyle kapasite artırımı için proje değişikliğine gidildiği ve projenin hazırlanması için uygulamanın durdurulduğu İşin durdurulmasında ve davacının davalı ile olan ilişkisinin davacı yanca sona erdirilmesinde, davalının işlem ve eylemlerinin sebep olduğu bir nedensellik bağı ve dolayısıyla davalı yanın kusurunun olmadığı, davacı talebinin avans olarak verilen 3 adet çekin iptali talebi olup ,herhangi bir alacak istemine dayanmadığı, Tarafların özgür iradeleri ile sözleşmeyi sonlandırırken; iki şirketin arasındaki. Sözleşmenin feshi ile doğacak hususları dile getirmemişlerdir. Yine davacı yanın davalıya avans olarak vermiş olduğu ve iadesini talep ve dava ettiği 3 adet 50.000,00 TL + 50.000,00 TL + 100.000, 00 TL = 200.000,-TL tutarındaki avans çeklerinin o evrede gündeme gelmediği, Tarafların iki şirketin arasındaki Sözleşmenin feshi ile doğacak hususları düzenlemedikleri ,Davacının davalıya yüklenmesi mümkün olan hiçbir gerekçe ortaya koymadan fesih beyanında bulunarak davalı firmayı zor durumda bıraktığı ,davalı firmanın sözleşmenin feshini kabul etmesinin nedeni olarak işin tekrar kendisine yaptırılacağı yönündeki yanların imzalamış oldukları 15.03.2014 tarihli tutanakla ortaya konulduğu, ve taraflar arasındaki sözleşmesel

ilişkinin sonrasında devam ettiği, işin proje revize edilmesi ve tasdiki süresinin sonrasında davalı firmanın işi yapmayı ve davacı işveren firmanın da yaptırmak istediği ve bu yönde iradede bulundukları bu nedenle davanın reddi gerektiği kanaatine varılarak aşağıdaki şekilde hükümkurulmuştur.

HÜKÜM: Yukarıda açıklanan nedenlerle;

1-Davanın REDDİNE,

2-Karar tarihinde yürürlükte bulunan harçlar tarifesi gereğince peşin alınan 3.415,50-TL den 44,40-TL. nispi karar harcının mahsubu ile kalan 3.371,10-TL. harcın karar kesinleştiğinde talep halinde davacıya iadesine,

3-Davalı vekili lehine karar tarihindeki avukatlık asgari ücret tarifesi üzerinden hesap olunan 17.950-TL nispi vekalet ücretinin davacıdan tahsili ile davalıya verilmesine,

4-Davacı tarafından yapılan yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına,

5-HMK 333. md. uyarınca davacı tarafından yatırılan ve bakiye kalan gider avansının kararın kesinleşmesi sonrası talebi halinde davacıya iadesine,

Dair, davacı vekilinin yüzüne karşı davalının yokluğunda, kararın taraflara tebliğinden itibaren 2 haftalık süre içerisinde İstanbul Bölge Adliye Mahkemesine istinaf nezdinde temyizi kabil olmak üzere verilen karar açıkça okunup usulen anlatıldı.12/11/2019

Katip ...

,e-imzalıdır

Hakim ...

,e-imzalıdır